

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Ю. Д. Бойчук

«15» березня 2021 року

Програма та критерії оцінювання
фахового вступного випробування
з «Основ педагогічної творчості»
для вступників на здобуття ступеня «бакалавр»
(скорочений та нормативний строк навчання)
за спеціальністю **012 «Дошкільна освіта»**

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Під час прийому вступників на скорочений термін навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітнього рівня молодшого спеціаліста за спеціальністю 012 Дошкільна освіта конкурсний відбір проводиться на підставі фахового випробування, що включає в себе питання з «Основ педагогічної творчості».

Загальні вимоги:

– вступне випробовування проводиться у формі іспиту згідно з Правилами прийому до ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2021 році, розробленими приймальною комісією Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України у 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 року № 1274, і затвердженими Вченою радою ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

– вступне фахове випробовування проводиться відповідно до програми, яка включає порядок оцінювання результатів іспиту й затверджена головою приймальної комісії ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

– програма вступного випробування передбачає оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти (освітнього ступеня «бакалавр») за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Оцінювання рівня знань вступника здійснюється за 200-бальною шкалою.

Конкурсний бал розраховується за такою формулою: Конкурсний бал (КБ) = $K_1 * P_1 + K_2 * P_2 + K_3 * P_3$, де P_1, P_2 – оцінки зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів із першого (українська мова та література) та другого (історія України або математика, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (на вибір) предметів (за шкалою від 100 до 200 балів), P_3 – оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів), K_1, K_2, K_3 – невід’ємні вагові коефіцієнти, установлюються університетом на рівні не менше ніж 0,25 кожний. Сума коефіцієнтів K_1, K_2, K_3 для кожної конкурсної пропозиції дорівнює 1. У 2021 році K_1, K_2 встановлені на рівні 0,25; K_3 – на рівні 0,5.

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою сучасної освіти, згідно з визначенням, наведеним у Законі України «Про освіту» (2017), є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Також Закон України «Про освіту» визначає мету дошкільної освіти як забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок. Забезпечувати досягнення цієї мети належить фахівцям дошкільної освіти, зокрема з освітнім ступенем бакалавра.

Згідно з Національною рамкою кваліфікацій (у редакції 2020 року), вступники на навчання для набуття освітнього ступеня бакалавра дошкільної освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра повинні мати щонайменше:

- всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні *знання* у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань;
- широкий спектр когнітивних та практичних *умінь/навичок*, необхідних для розв'язання складних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;
- *уміння* знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації й застосування даних;
- *уміння* планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну

роботу й роботу інших осіб у спеціалізованому контексті;

– *здатність* взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами в питаннях, що стосуються розуміння, навичок і діяльності в професійній сфері та/або у сфері навчання;

– *здатність* доносити до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власне розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності;

– *здатність* організовувати та здійснювати нагляд (управління) у контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін;

– *здатність* покращувати результати власної діяльності й роботи інших;

– *здатність* продовжувати навчання з деяким ступенем автономії.

Виходячи з цього, складена програма вступного фахового випробування з «Основ педагогічної творчості».

Мета вступного випробування – оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта на освітньому рівні бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра.

Завдання:

1. Виявлення наявних у вступників знань, умінь, комунікаційних здатностей, умотивованості, а також автономії й відповідальності, необхідних для успішного навчання та здобуття освітнього рівня бакалавра дошкільної освіти.

2. Оцінювання підготовленості (оцінювання наявних знань, умінь, навичок і вмотивованості вступника), за результатами якого приймається рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування.

**Завдання до фахового вступного випробування
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта**

1. Розв'яжіть педагогічну ситуацію. Окресліть психолого-педагогічне підґрунтя вашого рішення.

1. Як попередити егоїзм дитини?
2. Якою може бути правильна реакція на крадіжку, яку здійснила дитина?
3. Дитяча скупість. Як з нею боротися?
4. Що робити, якщо дитина говорить неправду?
5. Дитина використовує лайливі слова. Як має реагувати дорослий?
6. Що робити, якщо діти сваряться? Як припинити сварку?
7. Дитина проявляє ревності. Наприклад, не хоче, щоб маленького братика брали на руки. Як має реагувати дорослий?
8. Дитина боїться залишатися в темній кімнаті. Як їй допомогти?
9. У багатьох сім'ях часто виникають розбіжності в питаннях виховання дітей між батьками й бабусями з дідусями. Запропонуйте свій варіант вирішення сімейних розбіжностей щодо виховання дитини.
10. Як реагувати на те, що дитина часто вередує, кричить, що хоче їсти, коли треба спати, хоче грати на комп'ютері, коли треба гуляти тощо.
11. Дитина проявляє агресію у ставленні до тварин. Як має зреагувати дорослий?
12. Дитина проявляє агресію по відношенню до когось із членів сім'ї. Як цьому запобігти?
13. Батьки в присутності дитини з'ясовують стосунки. Чи правильно вони діють? Чому Ви так вважаєте?
14. У дитини спостерігається шкідлива звичка (смоктати свій палець тощо). Як треба діяти дорослому?
15. За що дитина може пишатися своїм батьком?
16. Які іграшки, на Вашу думку, можна давати дітям, а які – ні?
17. Дитина «б'ється» в істериці на підлозі. Як треба зреагувати

дорослому?

18. З якого віку треба починати виховувати дитину?
19. Що, на Вашу думку, треба забороняти дитині?
20. Трирічний хлопчик відібрав чужу іграшку, радіє, що заволодів нею, і зовсім не звертає увагу на сльози ображеного; приносить трофей матері, задоволено каже: «Це моє!». Як має зреагувати мама?

2. Поясніть зміст прислів'я. Чи зможете Ви використати його в освітньому процесі ЗДО? Якщо так, то в яких ситуаціях? Якщо ні, то чому?

Або дома не бути, або волю
здобути

Або пан, або пропав

Баба з возу – кобилі легше

Багатий, як циган на блохи

Багато грому – мало дощу

Батогом обуха не переб'єш

Бачить кіт сало, та сили мало

Без вірного друга – велика туга

Без нашого Гриця вода не

освятиться

Без труда нема плода

Береженого Бог береже, а козака
шабля

Битому собаці кия не показуй

Біда біду тягне

Біда помучить і мудрості научить

Бійся не того собаки, що бреше, а
того, що лащиться

Близько лікоть, та не вкусиш

Борода не робить мудрим чоловіка

Боятися вовка – до лісу не ходити

Брат мій, а хліб їж свій

Брехливу собаку далеко чути

Буває, що й корова літає

Було, та за водою пішло

У закритий рот муха не влізе

У ліс дрова не возять

У нього руки на всі штуки

У тихому болоті чорти водяться

В умілого й долото рибу ловить

У чужих руках завше більший
шматок

Велике дерево поволі росте

Виміняв шило на швайку

Виріс, а ума не виніс

Вискочив, як Пилип з конопель

Високо літає, та низько сідає

Вище себе не підскочиш	заглядають
Від своєї тіні не втечеш	Два коти в одному мішку не
Вісті не лежать на місці	помиряться
Вкрадеш голку, а потім корову	Двоє третього не чекають
Вовка ноги годують	Де багато господиць, там хата
Вода в решеті не встоїться	неметена
Вода з вогнем не товариші	Де верба, там і вода
Вода й камінь довбає	Де відвага, там і щастя
Ворона вороні ока не видовбає	Де коротко, там і рветься
Ворона й за море літає, та дурна	Де один грибок, там цілий вінок
вертається	Де посієш, там і вродиться
Усі ріки до моря ведуть	Десять разів відміряй, а раз відріж
Усякому овочу свій час	Дешева риба – погана юшка
Учорашньої води не доженеш	Диму без вогню не буває
Гарні гості, та не в пору	Діло майстра величає
Гірко заробиш – солодко з'їси	Добре слово будує, а зле руйнує
Глибока вода не каламутиться	Добре слово краще за цукор і мед
Година вранці варта двох увечері	Дома й стіни помагають
Голка в стіжок упала – пиши	Дурням закон не писаний
пропала	Є в глечичку молоко, та голова не
Голодній кумі хліб на умі	влізе
Гостра була сокира, та на сук	Є сало, та не для кота. Є квас, та не
наскочила	для нас
Гостре словечко коле сердечко	Жалів яструб курку – доки всю
Готовеньке і кішка з'їсть	обскуб
Дай дурневі макогона, то він і вікна	З великої хмари малий дощ
поб'є	З вогнем не жартуй, воді не вір, із
Далеко куцому до зайця	вітром не дружи
Даремно й чиряк не вискоче	З дурнем каші не звариш
Дарованому коневі в зуби не	З миру по нитці – голому сорочка

З одного вола двох шкур не деруть
 З пісні слова не викинеш
 З свічкою серед дня не знайдеш
 За битого двох небитих дають
 За все береться, та не все вдається
 За дурною головою й ногам нема
 спокою
 За словом в кишеню не полізе
 Заблукав між трьох дубів
 Забув віл, коли телям був
 Заварив кашу, так і їж
 Задер носа й кочергою не дістанеш
 Зайця ноги носять, вовка зуби
 годують
 Заліз у багатство – забув і братство
 Згадала баба, як дівкою була
 Згода дім будує, а незгода руйнує
 Знає кіт, чиє сало з'їв
 Знаєш – кажи, а не знаєш – мовчи
 Знайко біжить, а незнайко лежить
 Знов за рибу гроші
 Зробив наспіх, як наспіх
 І будень, і неділя – усе лінивому
 безділля
 І від солодких слів буває гірко
 І гриба знайти треба мати щастя
 І за соломинку вхопиться, хто
 топиться
 І кози ситі, і сіно ціле
 І на вовка буває пригода

Їв би кіт рибку, та в воду не хоче
 Їж, що дають, а роби, що кажуть
 Його й чорт у ступі не влучить
 Йти на комара з дрючком, а на
 вовка з швайкою
 Казала Настя: як удасться
 Казаному кінця немає
 Кігтик застряг – пропав птах
 Кінець діло хвалить
 Кінь на чотирьох, та й то
 спотикається
 Клин клином виганяють
 Кожна жаба своє болото хвалить
 Коли густо, а коли й пусто
 Колись і в нашої кози хвіст
 відросте
 Кому що, а курці просо
 Краще пізно, як ніколи
 Крутить, як циган сонцем
 Ласий на чужі ковбаси
 Ласкаве слово, що весняний день
 Лінивий двічі робить, скупий двічі
 платить
 Ліс рубають – тріски летять
 Лобом муру не проб'єш
 Лови рибу не на сковороді, а у воді
 Любить, як вовк порося
 Любиш кататись, люби й санчата
 возить
 Людей питай, а свій розум май

Люди дякують дощеві, а
 подорожній лає
 Людям язика не зав'яжеш
 Лякана ворона куща боїться
 Мак сім років не родив, і голоду не
 було
 Менше говори – більше почувеш
 Миша не одну дірку має до хати
 Молодець проти овець, а проти
 молодця й сам вівця
 Моя хата з краю – нічого не знаю
 На бідного Макара всі шишки
 летять
 На все свій час
 На голові блистить, а в голові
 свистить
 На городі бузина, а в Києві дядько
 На двох стільцях не всидиш
 На злодієві шапка горить
 На ловця й звір біжить
 На тобі, небоже, що мені не гоже
 На чужий коровай рота не
 роззявляй
 Нагинай гілляку, поки молода
 Надокучив, як парена редька
 Надувся, як ковальський міх
 Назад тільки раки лазять
 Назвався грибом – лізь у кіш
 Називай хоч горщиком, тільки в піч
 не став

Наскочила коса на камінь
 Наука в ліс не веде, а з лісу
 виводить
 Не будь тим, що моркву риє
 Не вартий дірки від бублика
 Не все те золото, що блищить
 Не вчи рибу плавати
 Не кажи гоп, поки не перескочиш
 Не кидай слів на вітер
 Не копай іншому ями, бо сам
 упадеш
 Не лізь поперед батька в пекло
 Не святі горщики ліплять
 Не скуби гуску, поки не зловиш
 Не сунь носа до чужого проса
 Не так сталося, як гадалося
 Не так хутко робиться, як мовиться
 Не такий страшний чорт, як його
 малюють
 Не той козак, що поборов, а той, що
 вивернувся
 Не хвались, ідучи на торг, а
 хвались, ідучи з торгу
 Нема тіні без світла
 Ні в тин, ні в ворота
 Ні кує, ні меле
 Ні риба ні м'ясо, і в раки не
 годиться
 Носиться, як дурень з писаною
 торбою

Обідрали, як молоденьку липку
 Облизня спіймав
 Обоє рябоє
 Овечку стрижуть, а баран трясеться
 Одна бджола мало меду наносить
 Одна дяка, що за рибу, що за рака
 Одна ластівка не робить весни
 Одне дерево ще не ліс
 Одним пальцем і голку не
 втримаєш
 Пар костей не ломить
 Паршива вівця все стадо
 запоганить
 Перемелеться лихо – добро буде
 Під лежачий камінь вода не тече
 Піймав куцого за хвіст
 Після бійки кулаками не махають
 Пішов по шерсть, та повернувся
 острижений
 Плаває, як вареник у маслі
 По бороді текло, а в роті сухо було
 Поживемо – побачимо
 Помалу їдь, то далі будеш
 Поможє, як мертвому кадило
 Попав пальцем у небо
 Розумній голові досить двох слів
 Сади деревину – будеш їсти
 садовину
 Сказане слово – срібло, а мовчання
 – золото

Скільки сніг не лежатиме, а
 розтанути мусить
 Слова щирого вітання дорожчі за
 частування
 Слово – не горобець, як вилетить,
 то вже його не спіймати
 Слово не полова, язик не помело
 Слово не стріла, а раниць глибоко
 Сніг, завірюха, бо вже зима коло
 вуха
 Сонця в мішок не зловиш
 Тепле слово й у мороз зігріє
 Тиха вода людей топить, а швидка
 – тільки лякає
 Холодним словом серця не
 запалиш
 Хоч мороз і припікає, зате комарів
 немає
 Хоч річка й невеличка, а береги
 ламає
 Хто змок, той води не боїться
 Чиє б нявчало, а твоє б мовчало
 Чим темніша ніч, тим ясніші зорі
 Чує дзвін та не знає, звідки він
 Чужа душа – темний ліс
 Чужа хата – гірше ката
 Чужий кожух не гріє
 Шабля раниць тіло, а слова – душу
 Шкурка вичинки не варта
 Шукай вітру в полі

Щедрий на батьківські гроші
Що Бог не дав, то все в торбу
Що написано пером, того не
виволочеш волом
Що сіре, те й вовк
Язик без кісток, що хоче лопоче
Язик до Києва доведе
Як відкусиш багато – ковтнеш мало
Як гукнеш, так і відгукнеться

Як дбаєш, так і маєш
Як з неба впав
Як кіт наплакав
Як корова язиком злизала
Як овечка: не мовить ні словечка
Яке коріння, таке й насіння
Який їхав, таку й здибав
Який Сава, така й слава
Ясла до коней не ходять

3. Виразно прочитайте вголос запропонований дитячий вірш. Розкажіть, які почуття він у вас викликає.

Наскільки доцільно використовувати вірш в освітній роботі з дітьми дошкільного віку? Чому?

Якщо Ви вважаєте, що доцільно використовувати коротку вступну бесіду перед читанням цього вірша дітям, то складіть її.

Все починається з мами

Можна у світі чимало зробити:
Перетворити зиму на літо,
Можна моря й океани здолати,
Гору найвищу штурмом узяти,
Можна пройти крізь пустелі та
хащі...
Тільки без мами не можна нізачо,
Бо найдорожче стоїть за словами:
У світі все починається з мами!

Анатолій Костецький

Сонечкова мама

Вмиває кішка кошенят,
Вмиває кізка козенят.
Мене водою з милом
Щоранку мама миє.
І чистим сонечко встає
Щодня з-за небокраю...
І в нього, мабуть, мама є,
Бо хто ж його вмиває?

Анатолій Костецький

Вишиванка

Мама вишила мені
Квітами сорочку.
Квіти гарні, весняні:
– На, вдягай, синочку!
В нитці – сонце золоте,
Пелюстки багряні,
Ласка мамина цвіте
В тому вишиванні.

Вишиваночку візьму,
Швидко одягнуся,
Підійду і обніму
Я свою матусю.

Вадим Крищенко

Весняні дарунки

Весна дарує кожному,
що треба і що хочеться.
Полям – сніги поталі,
лісам – траву і листя,
птахам, які вертають,
дарує рідні гнізда.
По жмені ластовиння

весна дарує дітям,
а мамам – ранки сині
та перші ніжні квіти.
Річкам дарує воду,
зерникам – теплу землю,
а сіячам – роботу,
почесну і веселу.

Анатолій Костецький

Заєць

Заєць має двоє вух.
Як одним він рухає,
Другим слухає вітрець,
Що за полем дмухає.
Одним вухом чує спів
Миші під копицею,
Другим чує, як іде
Дядечко з рушницею.
Так пасеться він собі
Врунами зеленими,
Так працює цілий день
Вухами-антенами.
А коли настане ніч,
Спатоньки вкладається –
Одне вухо стеле він,
Другим накривається.

Дмитро Павличко

Дві киці-сестриці

Дві киці-сестриці,
Зелені очиці,
Дві киці-сестриці
Схотіли водиці.
Корито стареньке
Стоїть біля хати,
На ньому любенько
Сидять голуб'ята.
Дві киці-сестриці
Про воду й забули,
Дві киці-сестриці
Поживу зачули.
У них оченята
Горять, мов жаринки:
– Смачні голуб'ята,
Аж котиться слинка! –
Плигнули... Та птицям
Вдалося злетіти,
А киці-сестриці

Упали в корито.
В холодній водиці
Нявчать кошенята...

Горобець із білою бородою

Розбігайтесь, людоньки, хто кудою!
Горобець із білою бородою
Що за диво дивнеє? На віку
вперше бачу бороду отаку.
Може, він старійшина чи мудрець?
Може, він заслужений горобець?
Ні, несе у дзьобику він пір'їнку.
Пригодиться діточкам на перинку.

Ліна Костенко

А метеликам весело

А метеликам – весело,
а метеликам – смішно,
бо метеликам вересень

Канікули

«Канікули! Канікули!» –
співає все навколо.
Канікули, канікули,
канікули у школі!
А що таке – канікули?
Це літні дні барвисті,
це час, коли нам ніколи
хоча б на мить присісти,
бо треба мчати босими

Що, киці-сестриці,
Смачні голуб'ята?!

Грицько Бойко

щось наспівує ніжне.
Бо метеликам сонечко
білі крильця лоскоче,
а довірливі соняхи
з ними гратися хочуть.
І метелики світяться
свічечками в блакиті,
бо маленьким не віриться,
що кінчається літо.

Анатолій Костецький

наввипередки з вітром,
з густих лісів приносити
горіхів повні відра.
Це час у річці хлюпатись,
підсмажувати спини
і зранку в лузі слухати
тонку струну бджолину...
Це час, коли за хлопцями
ми скучим, як ніколи,
і нам страшенно схочеться

скоріше знов до школи!

Анатолій Костецький

Сліпий дощ

Дозріли жито і пшениця,
Комбайн спішить на косовицю.
І, як навмисне, в день такий
Прийшов на поле дощ сліпий.
Йому кричать: «Не заважай
Збирати людям урожай!
Іди собі гуляти в ліс!»
А дощ пішов на сінокіс.

Славмо, славмо літо!

Червень дбав про нас –
Ягід нам припас.
Липень дав нам радо
Меду повен кадуб.
Серпень серед нив
Жниварів зустрів.
Жнімо, жнімо жито!
Славмо, славмо літо!

Григорій Храпач

Червень

Червень сонечко гаряче,
Стигле яблучко неначе,
Вийняв прямо із кишені
Й дав солодких ягід жменю.

Олена Коваленко

І тут йому не раді теж:

«Ти наше сіно зіпсуєш!

Іди собі на болота!»

А дощ вертається в жита.

Іде і журиться, що всюди

Женуть його із поля люди,

Хоча раніш не проганяли,

А скрізь, як гостя, зустрічали.

Анатолій Качан

Хвастунець

Хлопчик Толя – молодець,
тільки трішки хвастунець.

Якось ми пішли на став.

Він мені таке сказав:

– Слово честі, не хвалюся,
я ні-чо-го не боюся!.. –

Враз на слові цім з дороги –
Толі ящірка під ноги.

З переляку, у тривозі
наш хвалько мерщій навтік.

Та спіткнувся на дорозі
й прикусив собі язик.

Грицько Бойко

Сашко

В трамваї переповненім
Сашко з м'ячем сидить,
А біля нього згорблений
Старий дідусь стоїть.
Хтось до Сашка звертається:
– Чи вас у школі вчать,
Як місце дати старшому,
Як старших поважать?
– Та вчать, – Сашко відказує, –
Але оце якраз
Розпочались канікули –
Ніхто не учить нас.

Грицько Бойко

Невсидючий Василь

Непосида Вася

Балакучий Михайло

Як говорить Михайло,
то руками махає:
і отак, ще й отак,
не Михайло – вітряк!
І здається: за мить
наш Михайло злетить...

Анатолій Костецький

на стільці гойдався.

Перший раз гойднувся –
і перевернувся.

Другий раз гойднувся –
знов перевернувся.

Третій раз гойднувся –
теж перевернувся!..

З того часу Вася
більше не гойдався.

Анатолій Костецький

Лінівий Пилип

Дуже важко жить Пилипу:
де не ляже – там прилипне,
і лише підйомним краном
підніма Пилипа мама.

Анатолій Костецький

Виступайченко

Виступайченко Панас
Завжди виступає.
А для чого? В котрий раз?
Сам того не знає.
А рука його, рука –
Мов крило у вітряка.
А язик – ой леле! –
Лопотить та меле!

Лінь

Що робити?
Наче тіль, що
приросла до мене
лінь!
Я хотів уроки вчити –
адже в мене
стільки справ!
А вона шепоче:
– Віттю,
взяв би краще –
та послав...
Суперечок не терплю!
Що поробиш?
Ліг – та сплю...
Вранці –
протираю очі:
ех, зарядочку б зробити!
Раптом чую –
лінь шепоче:

Захлинається, кричить
І веде до того,
Як в порожнє перелить
Воду із пустого.
Може, є і серед вас
Виступайченко Панас?
Ви йому, братове,
Не давайте слова!

Грицько Бойко

– Та навіщо це
тобі?!
Як тут
виберешся з ліжка?
Що зробив я?
Знову влігся...
Ну а вчора...
Ну а вчора –
навіть соромно згадать! –
класні збори
довелося прогулять.
Ні, я спершу
йшов туди
радісно й охоче.
Раптом чую:
– Не ходи-и-и... –
клята лінь шепоче!
Як боротись –
невідомо.
Здався я,

пішов додому...
 Став сумним я
 і товстим –
 тільки й справ,
 що сплю чи їм,
 не життя – а горе!
 Навіть з хлопців
 хтось гукне
 у футбол пограть мене –
Збори
 На тему «Я і ввічливість»
 ідуть у класі збори.
 На тему, дуже звичну нам,
 Вікторія говорить.
 – Почну з Вітька,
 бо він себе
 поводить некультурно,
 він хоч і виріс до небес,
 а розум – наче в курки!
 – Сама ти курка! –
 звивсь Вітько. –
 Ще побазікай трохи,
 так я тебе через вікно
 геть викину за ноги!
 – Диви, який!
 – Лінтюх! – Тюхтій! –
 наскочили дівчата. –
 Женіть його під три чорти!
 Він може все зірвати!
 А хлопці що?

лінь одразу ж поруч!
 І від ранку та й до ночі
 щось шепоче
 та шепоче...
 Ех, коли б не вуха –
 хто б її
 послухав!

Анатолій Костецький

Та хлопці – враз:
 – Гей, ви, сороки, цитьте!..
 І от уже
 вирує клас:
 не збори –
 справжній диспут,
 – Ти, бевзь!
 – Не лізь,
 бо в лоба дам!
 – Мовчи,
 дурний гіпопотам!
 – А ти –
 зелений крокодил!
 – А ти –
 старий пузатий віл!
 – А ти – жираф!
 – А ти!.. А ти!..
 Отак з усіх кутків летить –
 аж чути в коридорі!..
 На тему «Я і ввічливість»
 ідуть у класі збори.

Анатолій Костецький

Садок вишневий коло хати

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть.
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають, ідучи, дівчата,
А матері вечерять ждуть.
Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.
Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх,
Сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
Та соловейко не затих.

Тарас Шевченко

Нічка-новорічка

Гарна нічка-новорічка!
Найчудовіша в зимі!
Новорічка-чарівничка...
Поміркуйте-но самі:
На ялинках ця чаклунка
Скрізь запалює зірки
І найкращі подарунки
Нам кладе під подушки,
О дванадцятій годині

Похитнеться стрілка – скік!

І ми всі за мить єдину
Підростем на цілий рік.

Василь Моруга

Новорічна пригода

В нашу хату зайшов уночі
Дід Мороз із мішком на плечі
І говорить: «Із темних дібров
Я до вас дуже довго ішов...»
А мене бере сумнів чогось:

Хто насправді оцей Дід Мороз?
 Може, він не із темних дібров?
 А з бюро добрих послуг прийшов?
 Дід Мороз ці думки відгадав,

Та ні слова мені не сказав.
 Він лише мені руку потис –
 І я інеєм білим обріс!

Анатолій Качан

Новий рік

Погас учора день,
 Заплакав Рік Старенький;
 Сьогодні розсвіло –
 Сміється Молоденький.
 Старенького нам жаль,
 А плакати не годиться,
 Бо Молоденький Рік
 Почне на нас свариться.
 Що дав Старенький Рік,
 Те бачили і знають;
 Що ж Молоденький дасть –
 Сьогодні не питають.
 І празникує люд,
 Вигукує раденький:
 «Прощай, Старенький Рік!
 Здоров був, Молоденький!»

Леонід Глібов

Ой, нема миліше

Ой, нема миліше,
 Нема веселіше,
 Як в бабці в гостині, –
 Медом нагодує,
 Солодко цілує
 Личенько дитині.
 Яблучок нав'яже,
 Казочку розкаже,
 Ще й лялечку справить, –
 Бабуся радіє,
 Сама молодіє,
 Коли внучків бавить.

Марійка Підгірянкa

Бабусі

Дай, бабусю, поцілую
Сивину твого волосся.
Теплим подихом зігрію
Снігом вибілені коси.
Може, і на них розтане
Лоскотливий іній срібний,
Мов зимові візерунки
На замерзлій з ночі шибі.

Анатолій Костецький

Мій дідусь

Мій дідусь старенький,
Як голуб сивенький.
По садочку ходить
І мене, малого,
Онучечка свого,
За рученьку водить.
По садочку ходить,
Яблучка знаходить,
Ще й дає горіхи.
Дідусь любий, милий,
Як голубчик сивий,

Бабусині руки

Я з бабусею своєю
Дружу давно-давно.
І ми, – скажу вам, – з нею
В усьому заодно.
Така моя бабуся –

З ним — багато втіхи!

Марійка Підгірянка

Рукавички

Узимку, в морози, хуртечі й завії
Тебе і мене рукавички зігріють.
А теплі від чого вони і чому?
Скажу вам по щирості: теплі тому,
Що наші ласкаві бабусі і мами
Вплітають тепло своїх рук між
нитками.

Анатолій Костецький

Бабця спить

Ходить тиша в теплих капцях,
Задрімала в кріслі бабця.
А годинник цокотить:
Бабця спить, бабця спить.
Я навшпиньки вийду з хати,
Щоби їй не заважати.
Не скачи, собачко, цить!
Бабця спить, бабця спить!

Віра Багірова

Найкраща у житті.

А руки ж у бабусі –

Ну просто золоті!

Вони що хочеш вміють,

Скрізь роблять чудеса:

То місяць щось, то миють,

Подивишся – краса!
Так товсто мажуть пінку.
Так щедро сиплють мак.
Працюють без спочинку,
А пестять ніжно так.
І в хаті, і на дворі
Пороблять все як слід.
То чистять щось в коморі,
То варять нам обід.

Як смеркне – тіні дивні
Сплітають на стіні:
Казки такі чарівні
Розказують мені.
А там нічник засвітять,
Онучка щоб міцніш спала.
Мабуть, немає в світі
Таких хороших рук!

Лев Квітко

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 100 ДО 200 БАЛІВ

Кількість правильних відповідей	Бали	Характеристика відповіді
95–100%	190–200	<p>Вступник логічно й послідовно вибудовує відповіді на запитання, виявляє яскраво виражену суб'єктну позицію й вільно оперує знанням сучасних психолого-педагогічних теорій і концепцій, демонструє вміння порівнювати й оцінювати різні підходи, визначати суперечності. Вступник вільно веде діалог із членами фахової атестаційної комісії в процесі презентації своєї відповіді, користуючись сучасною науковою термінологією.</p>
81–94%	172–189	<p>Вступник демонструє всебічні, глибокі знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна, логічна. Вступник може припускатися незначних огріхів. Пропонує самостійні приклади, які можуть бути реалізовані на практиці. Діалог із членами фахової атестаційної комісії носить науковий характер, відповіді вступника обґрунтовані, мова грамотна, з використанням сучасної наукової лексики.</p>

67–80%	154–171	<p>Вступник логічно вибудовує відповідь на запитання, наводить й оцінює різні підходи до розв'язання розглянутої проблеми, підтверджує висунуті теоретичні положення прикладами, однак характерна недостатня інтеграція психолого-педагогічних знань під час обґрунтування запропонованого підходу й пояснення суперечностей, що виникають у процесі освіти й виховання дітей у закладі дошкільної освіти. Спостерігається деяка непослідовність в обґрунтуванні своєї точки зору, деяка суперечливість у теоретичних позиціях.</p>
53–66%	136–153	<p>Вступник виявляє загалом добрі знання, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але не достатньо чітка, містить незначні помилки. Вступник відчуває труднощі під час відповіді на запитання членів фахової атестаційної комісії, замінюючи наукове обґрунтування проблеми міркуванням практично-побутового змісту.</p>
39–52%	118–135	<p>Відповідь на запитання побудована вступником не достатньо логічно, висунуті положення декларуються, але не достатньо аргументуються. Відповідь не має чіткого теоретичного обґрунтування, носить переважно описовий характер.</p>

25–38%	100–117	<p>Відповідь вступника на запитання вибудована не логічно, судження поверхові, слабо аргументовані. Відсутнє розуміння своєрідності дошкільної освіти, психологічних особливостей і механізмів розвитку дитини в цей період. Відповідь не має теоретичного обґрунтування, розроблена схематично, потребує уточнень і додаткових запитань. У мовленні трапляється розмовно-побутова лексика, спостерігаються значні неточності у використанні наукової термінології.</p>
0–24%	<p>Менше 100 балів</p> <p>Не склав</p>	<p>Відповідь вступника фрагментарна, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмовому матеріалі, не вміє самостійно зробити висновки. Наукове обґрунтування проблем підмінюється міркуваннями побутового плану. У мовленні переважає розмовно-побутова лексика.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) : нова редакція. *Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»*. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Беленька Г. В. Віконечко в природу : метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку. Київ : Сім кольорів, 2014. 56 с.
3. Богущ А. М., Гавриш Н. В., Саприкіна О. В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку : підруч. [для студ. вищ. навч. закл. факульт. дошк. освіти]. 2-ге вид. Київ : Слово, 2015. 408 с.
4. Богущ А. М., Маліновська Н. В. Перші кроки грамоти: передшкільний вік : навч. посіб. 2-е вид. Київ : Слово, 2014. 424 с.
5. Дитина : Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін. Київ : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2016. 304 с.
6. Дитина в дошкільні роки : комплексна освітня програма / автор. Колектив ; наук. керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2016. 160 с.
7. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навч. закладах : підруч. [для студ. ВНЗ] / А. М. Богущ, Н. В. Гавриш ; [відп. за вип. Н. Кальченко]. 2-е вид., допов. Київ : Слово, 2015. 704 с.
8. Дошкільнятам про світ природи : Старший дошкільний вік : навч.-метод. посіб. / Г. В. Беленька, Т. С. Науменко, О. А. Половіна. Київ : Генеза, 2013. 112 с.
9. Дубініна К. В. Вікова психологія : навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів. Київ : Видав. Дім «Слово», 2017. 176 с.
10. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
11. Конвенція про права дитини (20 листопада 1989 року) : (редакція зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 року). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021
12. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України : Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від

16.06.2015 № 641 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 р. № 1038). *Про внесення змін до Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.15 № 641 : Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 р. № 1038.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text>

13. Культура добросусідства. Батьківські збори по-новому: актуально, інтерактивно, корисно : Програма та методичні рекомендації / [редактори-укладачі: О. В. Аніщенко, М. А. Араджионі, А. І. Гусєв, В. І. Потапова]. Київ : ТОВ «Прометей», 2019. 544 с.

14. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р., Лазарович Н. Б. Педагогіка українського дошкілля : у 3 ч. : навч. посіб. [для студ. ВНЗ, які навч. за спец. «Дошкільна освіта»]. Ч. 3. Київ : Слово, 2016. 376 с.

15. Логачова Л. М. Управління проектами : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 208 с.

16. Лохвицька Л. В. Програма з морального виховання дітей дошкільного віку «Скарбниця моралі» Тернопіль : Мандрівець, 2014. 128 с.

17. Матвієнко С. І., Заплішний І. І. Українські народні рухливі ігри в дошкільному навчальному закладі : навч.-метод. посібник. Ніжин : Вид-во НДУ ім. Миколи Гоголя, 2017. 134 с.

18. Національна рамка кваліфікацій. *Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

19. Організація народознавчої діяльності з дітьми дошкільного віку : Збірка розробок тематичних занять, теоретичних роздумів, проектів щодо організації народознавчої діяльності з дітьми дошкільного віку для педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів. Черкаси : КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2019. 335 с.

20. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко та ін.]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.

21. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2014.

22. Про дошкільну освіту : Закон України / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>

23. Про освіту : Закон України / Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#top>

24. Програма з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Регіон» курсу «Культура добросусідства» / М. А. Араджионі, Н. Г. Лисенко, К. А. Юр'єва та ін. *Культура добросусідства : Комплект програм спеціального інтегрованого курсу для закладів освіти України* / [авт. кол. під кер. М. А. Араджионі]. Київ : ТОВ «ЛітМір», 2018. С. 15–50.

25. Сазонова А. В. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку : навч. посіб. [для студ. ВНЗ спец. «Дошкільна освіта»]. 2-е вид. Київ : Слово, 2014. 248 с.

26. Світ дитинства : комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів / упоряд.: О. М. Байєр, Л. В. Батліна, А. М. Богуш та ін.; наук. керівник акад. А. М. Богуш; за заг. ред. А. М. Батліної. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 200 с.

27. Святенко Ю. О. Тренінг особистісного зростання. Київ : Видав. Дім «Слово», 2017. 112 с.

28. Соціальний розвиток дитини / Т. І. Поніманська, І. М. Дичківська, О. А. Козлюк, Л. І. Кузьмук. Київ : Генеза, 2013.

29. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / МОН України. Київ, 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-012doshkilna-B.pdf>

30. Стежина : комплексна альтернативна освітня програма для дошкільних навчальних закладів, що працюють за вальдорфською педагогікою / автори-упорядники: А. М. Гончаренко, Н. М. Дятленко. Київ, 2014. 223 с.

31. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки : підручник [для студ. напр. підгот. 6.010101 «Дошкільна педагогіка»]. Київ : Слово, 2016. 424 с.

32. Я у світі : Програма розвитку дитини від народження до шести років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та ін.] ; наук. керівник О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 448 с.

33. Якименко С. І. Формування світогляду у старших дошкільників та молодших школярів в освітньо-інтегрованому середовищі: теорія і практика / С. І. Якименко. Київ : Видав. Дім «Слово», 2017. 640 с.